

Příloha: Zpráva o činnosti ČUK k VH

5. 12. 2013

původní slovo / *Předsedy Kovaříka* * Příloha / Zpráva o činnosti * KdoKdyKde(a)Co / Hasiči „U

Hasičů“; Jůza, Linek, Hiršl, Jurkas, Hofman, Holubová, Laščíková, **Ladman** * ČUK / Pozvánka na VH (str. 2) * Ze Slovenska / *Výstava* kreseb ze *III. ročníku „Mozků“*; *Hlasy a ohlasy* oceněných autorů; *Vladimír Pavlík* rekordmanem * *Citát / Nik Titanik* * O humoru / V českém tisku * *Časopisy / Ochutnávka* ze *Sorry* a *FECONEWS magu* * *4x / Čtveřice* oceněných vtipů * *Glosy / I. H.*: Těžký život sběratele; *R. J.*: Zklamání v *Luxoru* * *Recenze* / Sešit vtipů *Istvána Kelemena* * *Z Polska / Výstavy* * *Ze světa / Irán, Brazílie, Chorvatsko* * *Kalendarium* * *Diskuse / Změnit*

či neměnit název *České unie karikaturistů*? * *Komiks-News / #262* * *Výsledky* / Kolumbie, Belgie, USA, Mexiko * *Propozice* / Rusko, Turecko, Azerbajdžan * *Zemřel Vladimír Mašata* / aj.

Týdeník **České Unie Karikaturistů** * **XI. ročník**

(Zprávy ČUK č. 555/556)

<http://www.ceska-karikatura.cz>

e-Číslo 2013 - 49/50

OBRÁZKY: CAM, ROUSSO, O'SEKOER, HANSSON, SEDLÁK, KELEMEN, LINEK, THOMSON, GATTO, AKBARI, AN YPERZEELE, STESKA, PROVIJN, KOVAŘÍK... AJ

Pozvánka / Sejdeme se v Praze už tuto sobotu!

Tak je to tady, vážení a milí!

Rok sešel se s rokem a my máme opět šanci společně se sejit. Bylo by moc žádoucí, abyste na letošní valnou hromadu přišli či přijeli v počtu co nejhojnějším, neb máme více než kdy jindy podstatná témata k diskusi. Těšíme se také, že se po čase budeme moci pozdravit přímo "z brýlí do brýlí", podat si ruku, vyměnit novoročenku. Děkuji předem všem, kteří svou neodložitelnou nepřítomnost omluví alespoň krátkou e-mailovou zprávou. Na vás ostatní se upřímně těším! **Břetislav Kovařík** - předseda ČUK

Pozvánka k účasti na XXIV. VALNÉ HROMADĚ ČESKÉ UNIE KARIKATURISTŮ

**konané v restauraci U vodárny - Korunní č. 75,
Praha 3, Vinohrady
v sobotu, 7. prosince 2013**

Program:

- 11:00 - prezentace, placení členských příspěvků, vrácení kreseb,
katalogy
11:45 - zahájení (volby komisí, zpráva o činnosti, pokladní zpráva, revizní
zpráva)
12:45 - přestávka (guláš a kuloární drby)
13:30 - diskuse, usnesení

14:30 (či dříve) – malý workshop pro ty, kteří nebudou pospíchat domů:

O své práci a jiných zajímavostech ze svého života pohovoří a za pomoci
diaprojektoru zdokumentuje *VHRSTI*.

A pro ty, kteří dosud neodejdou, ještě jednou využije přítomný diaprojektor
k dalšímu nenásilnému povídání o KrHu *Břeťa Kovařík*

Upozornění: Přílohou k tomuto číslu je **Zpráva o činnosti České unie karikaturistů**

Byla zpracována předsednictvem ČUK a dle programu zasedání ji uvede a na místě bude komentovat předseda spolku. Zprávu si můžete v klidu přečíst už nyní, případně vytisknout a na valnou hromadu vzít s sebou. Z účasti omluvení členové na ni mohou rovněž reagovat, případně doplnit (nejlépe e-mailem; SMS, komukoliv z předsednictva) nejlépe ještě před vlastní diskusí na VH.

Snímek z VH ČUK 2012: *Jan Koutek*

Pár slov úvodem:

Diskuse, do níž se zapojilo ve chvíli deadline e-GAGu 14 členů České unie karikaturistů, přidává argumenty pro změnu i pro zachování zavedeného názvu. Je zřejmé, že pro změnu je menší část (vesměs mimopražských, ve spolku nikterak aktivních členů) a tak, aspoň na stránkách našeho časopisu, převážil názor neměnit název. Přesto stojí za to probrat se tématem i na valné hromadě. Možná vás napadne při následujícím čtení, že jsou tu zmiňovány argumenty, které jste před tím nebrali v úvahu anebo naopak, že tu najdete důvody, s nimiž nemůžete souhlasit. Anebo usoudíte, tak jako my v GAGu, že se vůbec nic nestane, když tato debata bude nadále pokračovat (viz návrh pokladníka). Nic nás přece nenutí, aby něco, co je tu 23 let, muselo být tak rychle a po tak kratičké diskusi zavrženo a ukvapeně nahrazeno.

Při hlasování na Valné hromadě, bychom mohli mít ne jen dvě možnosti - tedy hlasy PRO a PROTI zachování názvu ČUK, ale také možnost: ODLOŽIT rozhodnutí.

Třeba o rok - do příští VH. Získali bychom čas na získání lepší představy o tom, kolik z nás po této změně touží, jak důležitá je pro koho a kolika z nás by dost silně vadila. Proč jsme pro tento návrh?

Je tu ještě taková zdánlivě nepodstatná, ale svým způsobem vážná věc. Bude-li na výroční hromadě obvyklých třeba čtyřicet členů, může teoreticky dojít k tomu, že přibližně sto členů, přihlášených do ČUK se náhle stane členy spolku s jiným názvem, pro nějž hlasovalo na VH jen 21 členů (pokud by šlo o rozhodování prostou většinou hlasů)...

Neradi bychom to absurdně komplikovali... Ale nemělo by se předsednictvo (v době nekončících e-mailových možností) zajímat o názor každého člena? Za rok, s dostatečnou přípravou, by mohli svůj hlas všichni nepřítomní poslat současně se svou omluvenkou z účasti na nastávající VH. Náš e-GAG by v tom, samozřejmě, mohl plnit informační úlohu...

A nyní vzhůru do čtení vašich názorů, často jasně vyhraněných, ale i těch spíš váhavých!

Trochu nás mrzí, že jsme některé příspěvky (*Balcar, Košťál, Šípoš*) museli pokrátit v textu tam, kde se netýkaly přímo navrhované změny. Šlo však o to, aby celkový souhrn názorů nepřesáhl čtenářsky stravitelný rozměr. Slovo předsedy Kovaříka najdete na konci této diskuse. A pokud byste si dělali čárky kdo je PRO a PROTI, začněte u Vhrstiho a Hanouska (1:1).

Název je matoucí pro obyčejného občana

I když jsem převážně neaktivní člen, diskuse o změně názvu i logotypu mě donutila zapojit se. I když mě kreslený humor velmi baví a publikuji od roku 1985, neaktivní člen jsem především z časových důvodů (...) S názvem i logem ČUK mám problémy od prvopočátků. Plně se stavím za změnu názvů i loga.

Pár obyčejných důvodů.

Protože jsem na vašich našich stránkách první v abecedě, už několikrát mně volali lidé, kteří chtěli na narozeninách či firemních večírcích malovat karikatury přátel nebo zaměstnanců. Těžko jsem jim vysvětloval, že toto nedělám, že si musí zkusit zavolat někomu jinému. I většina mých známých či klientů si myslí, že kreslím především "portréty". Podstatu unie nikdo nezná, v životě o ní neslyšeli, kromě klasických autorů - Jiráňka, Rencína nebo dnes Mareše, neznají nikoho z kreslířů.

Pár profesionálních důvodů.

Ať má logo jakoukoliv tradici, či historii - se vši úctou k autorovi, takto profesionální logo nevypadá! Kresba opice s púlitrem nad hlavou, dva ocasy,... Je to logo jakéhosi sdružení, či spolku, které vzniklo z recese. Název Česká unie karikaturistů - je opravdu matoucí název pro obyčejného občana. A zkratka ČUK? Dvojsmysl Čuk a Gek - vtip. Ale proč? Určitě ne důvěryhodnost a profesionalita. Logo je špatně čitelné, identifikovatelné a tím pádem i zapamatovatelné. A především opět nepůsobí profesionálně. (...)

Určitě to není otázka života a smrti, ale když už někdo něco dělá, mělo by to mít význam a smysl. Prezentace unie je stejná jako prezentace společnosti. Logo je podpisem společnosti, vyjadřuje záměry, názor, filosofii, komunikuje. Vše samozřejmě v pozitivní a profesionální rovině. Důležitá je technická realizovatelnost jakoukoliv dostupnou technologií v nezměněné podobě. Dneska si "žádná" úspěšná společnost nedovolí mít špatný logotyp.

Vladimír Balcar

Logo je skvělé a doporučuji neměnit

I když má účast na diskusích předsednictva pomalu končí a za chvíli se stanu řadovým členem, rád bych se naposled vyjádřil ... tedy ke změně loga.

Úvaha o změně log je v dnešní době obecně běžná a nejenom z mého pohledu nesmyslná záležitost. Dokonce mi to připadá jako nový virus, který se neuvěřitelně expanduje. Prostě když to nejde, svedeme to na špatný symbol. Nechápu moc dobře, proč bychom měli měnit totálně crazy a originální logo, na které by žádný technokratický zaprděnc dne nepřišel.

Bavit se o tom, jestli je vhodné nad hlavou lva/opice mít půllitr nebo ne, je opravdu nesmysl. Prostě je to skvělá karikatura, která se vysmívá všem, kteří berou znaky, symboly, sami sebe a své spolky totálně vážně. Nebyl jsem u toho, kdy logo vznikalo, ale jak jsem poznal Michala vytvořil ho s osvětleností sobě vlastní bez jakékoliv vedlejší vypočítavosti.

Tedy logo je pro mne skvělé a za sebe doporučuji neměnit.

Možná to bude vypadat, že jsem konzervatívec bez kapky pokrokového myšlení, ale spíš než měnit název Česká unie karikaturistů za Českou unii kresleného humoru by bylo lépe se zamyslet, proč je náš spolek parta "starších a pokročilých"? Jestli si někdo myslí, že mladí se chtějí někde fyzicky sdružovat, tak je to veliký omyl. Jediné sdružování, efektivní a řekl bych i ekonomické sdružování je pomocí sociálních sítí a pochybuji, že normálně uvažující člověk ještě dnes přemýšlí mozkiem 30. let minulého století, kde byly profese hrdé na své cechy.

Dnes jsme přeci někde jinde. Když jsem byl mladší, také jsem netoužil po organizované společnosti a snažil jsem se být co nejvíce nezávislý. Dneska je to jiné, rád se setkám s každým z Vás, ale zároveň mne netrápí, jestli mezi námi nejsou mladí. Sakra vždyť ty nelze přinutit, natož přilákat nějakým logem, nebo novým názvem. Tedy vlastně lze pouze ty, kteří jsou potenciálně závislí na své vážnosti a omezenosti.

Tedy za sebe nesouhlasím se změnou názvu.

Proto pojďme se každý snažit prezentovat svou co nejkvalitnější práci, nepodbízet se... jenom tak můžeme vytvořit kredit, který budou ti mladí sráči chtít následovat (mám jednoho takového, proto si to dovoluji takto říct).

Tím se s vámi loučím a odcházím do pomyslné opozice. (Kráceno)

Jirka Košťář

Souhlasím s původním názvem

V podstatě musím souhlasit s původním názvem unie karikaturistů.

Mám osobně VELKÝ problém s karikaturou a kresleným humorem. Nakonec jsem ovšem nucen vtěsnat si do jednoho názvu slovo karikatura i pod obraz, jenž má i třeba dva metry slov a nejsem-li v obraze, tak ani nepochopím nic z toho co se tam píše, neřkuli kreslí, jsa ovšem na výstavě kresleného humoru, směji se.

A to nemluvím už o nástupu totálního primitivismu kresby a pomatenosti jazyka, kdy se stává karikaturou už jen pohled na nedokonalost kresby a při čtení textů tak blbých, že se tomu směju i já. Ano i toto je karikatura, co už jiného by to taky mělo být, že?

Dostává zde tímto projevem totiž nakopáno do prdele celé myšlení současné společnosti a s tím nemohu než souhlasit a tím nemyslím politiku, ale lidi jak je vnímám obecně. Tedy i včetně sebe, což znázorňuji ve svých kreslených deníčcích a konec konců vydaných vlastním nákladem v „komixové“ úpravě pod názvem TCHECHICHE, což okomentovala paní v prodejně komixů, že takový hnus ještě nikdy nečetla. Takže pod Tchechiche jsem se nakonec schoval i ve svých webových stránkách, bo tak mi nejlíp vychází naše kotlina Bohémia.

Jako fotograf a svého času člen Fotoklubu Ostrava mě napadá, že podobně skončí za čas i zde polemika jestli se máme ještě jmenovat „foto“ klub, když ono se už nefotí fotoaparátem. Také bych zabrousil do hudebních „Zlatých slavíků“. Posluchači stále se nemohou smířit s tím, že když někdo nemá hlas může dostat Zlatého slavíka i Ivan Hlas nezpívaje jako Bůh.

Zde bych malinko odbočil, bo kanár zpívá s vydlobnutýma očima ještě lépe, kdežto vlaštovka křídla potřebuje k letu takovému, coby svedla slepice akorát tehdy, když ji nakopnu zpátky sousedovi přes plot, čemuž se už můžeme smát a ano, pánové tady je ten takzvaný i „kreslený humor“. U nakopnuté slepice. Cena za karikaturu v kategorii novinového žánru humor, je pro mne asi tím, jako by Zlatého slavíka dostali Plastic People Universe, což já bych volil všemi deseti a byl bych v sedmém nebi. Nedivme se proto tomu, jak vývoj v karikatuře vyspěl až do kotrmelce karikaturního. Karikatura je dál než kolikrát jsem sto pochopit a pak když mi to dojde, jo to je úžasné. Tolik k názvu Unie karikaturní. (Silně kráceno)

Václav Šipoš

Z Unie kresleného humoru je jasné, co děláme!

Jsem všemi deseti pro Českou unii kresleného humoru, to je jasný odkaz k tomu co děláme.

Bohouš Jůza

Neměnila bych ani logo, ani pojmenování; važme si naší dvojcasé opice

Diskuze o názvu našeho sdružení je dobrá, tak říkajíc mnohé vysvětlující. Neměnila bych ani logo, ani pojmenování - jednak k vůli tradici a úctě k zakladatelům spolku - (za těch téměř třicet let je to přece jen značka) a hlavně proto, že karikatura je pojem široký, zahrnující vše od portrétu až po situace, děje a vztahy. Zkratka názoru i kresebné vyjádření postoje k čemukoliv s pointou (aspoň já to takto chápu). Kreslený humor versus humorné kreslení. Humorný kreslíř, nebo karikaturista? Ke jménům ctihodným (na příklad) Plotěná, Slíva, Kovařík, Barták, Srna atd. mi pasuje karikaturista. A logo? Náš státní znak má dvouocasého lva, ačkoli k naší národní mentalitě by pasovalo méně hrdé a nebojovné zvíře. Haďákův znak s dvouocasým Švejkem dokonale vystihl mentalitu češství a náš komunisty zkurvený symbol s hvězdou nad lví hlavou by vydal na delší pojednání o vlastnostech našeho podbízivého lidu. Proto volím dvouocasou opici Michala Hrdého jakožto logo na věčné časy. Je hravá a má nadhled i svatozář - vlastnost karikaturisty a nikoliv humorného kreslíře.

Vlasta Mlejnková

Jsem konzervativní, necítím jsem potřebu název měnit, avšak...

1. Logo - po výtvarné stránce bych ponechal bílého opa od Hrdého s grafickou úpravou Vojty... to vyčištění vektorovou grafikou obrázku moc pomohlo a přitom ho nijak nezměnilo či neznehodnotilo.

2. Název našeho sdružení - jsem konzervativní a původní název mi nevalil ani jsem necítím potřebu ho měnit. Pokud však změna většinovým názorem bude potřebná, navrhuji:

Český umělecký klub - kreslený humor, komiks

České umělecké kolegium - kreslený humor, komiks

Dle mého soudu zůstane zkratka ČUK a odpadne přetahování o tom, jsme li karikaturisté, kreslíři humoru, komiksáři nebo cartoonisté.

Rovněž spekulace o ohebnosti názvu nejsou přímo na místě, protože podle názvu jsme všichni umělci, což de facto jsme...

Jiří Srna

Nechal bych to beze změn a hádám, že to tak dopadne. Sice, až se staneme spolkem, to bude znít hloupě, unie a spolek pohromadě. Ještě je možná alternativa: ČUK Karikaturisti ČR Zachovat opici a nápis jak uvádím. Ale samotnému se mi to nezdá... **Jaroslav Dostál**

Starý název je pro odbornou veřejnost pochopitelný a ostatním to lehce vysvětlíme

Jsem takový konzervativní, nemám moc rád změny.

Na naší předposlední schůzi vedení zaznělo, ať se pokusíme vymyslet nový název pro ČUK, který by byl více srozumitelný lidem. Tak jsem o tomto zadání moc nepřemýšlel, přistoupil jsem k tomu spíše intuitivně. – Pokusil jsem se jeden název nahradit názvem co nejvíce podobným. Samozřejmě, že vím, že „caricature“ znamená přehánění, zesměšnění, výtvarné zpracování výrazných fyzických či povahových vlastností.

Ale teprve po důkladném vědeckém rozboru Ivana Hanouska, jsem si začal říkat, jestli je opravdu nutné náš starý název měnit. Ten starý je pro odbornou veřejnost pochopitelný, a ostatním to dvěma třemi větami vysvětlíme (čímž působíme i osvětově). **Roman Jurkas**

Kreslený humor je příliš úzké pojmenování a neodpovídá všemu, co děláme

Bohužel, musíme vycházet z toho, co nám nabízí jazyk, tedy čeština, ale i „evropština“.

Myslím si, že všechny podstatné argumenty pro změnu názvu Unie i proti ní byly v obou článcích, tj. pánů Vrhstiho i Hanouska v GAGu 47-48, vysloveny, u Vrhstiho dokonce ona úskalí, jdoucí proti navrhovanému názvu. Čím tedy ještě argumentovat? Snad jen tím, že slovo karikatura nemusí nutně vyvolat v našich představách tvorbu z Karlova mostu. U většiny lidí, kteří s tímto a podobnými mosty nepřijdou tak často do styku, nepředstavuje „karikatura“ jen portréty kolemjdoucích turistů. I když připouštím, že někteří tomu slovu nerozumějí vůbec.

A pak taky „kreslený humor“ je příliš úzké pojmenování a tedy úplně neodpovídající tomu, co děláme a o co se snažíme.

Miloš Krmášek

Současný název je výstižný, nejsem pro změnu

Myslím si, že název ČUK vystihuje jednoznačně to, čím se prezentujeme a je snadno identifikovatelný také pro naše kolegy v zahraničí. Nejsem pro jeho změnu!

Pokud by ale u většiny členů přece jen převládla chuť naše sdružení přejmenovat, přimlouval bych se, aby diskuse o novém názvu probíhala v delším časovém období. Klidně celý příští rok. Oznamit členům skutečnost měsíc před Valnou hromadou se mi zdá nedůstojné vzhledem k důležitosti zamýšlené změny. Dosavadní návrhy mě, bohužel, nenadchly a důvody, proč by se měla Unie přejmenovat úplně nechápu.

Miroslav Fojtík

Z logotypů 24 národních spolků karikaturistů sdružených ve FECO (**viz obr.!**) je patrné, že jich 14 používá jako základní symbol ostré pero či tužku. ČUK je tím patnáctým, i když na první pohled převažuje originální grafický nápad s primátem. (Přetištěno z nového **FECONEWS** magazínu Nr. 58.)

Hlasuji pro neměnnost...

Řekl jsem si, že budu oportunist a přijmu bez protestů názor většiny, ale hlasovat budu jako konzervavec pro neměnnost.

Kobra

Slovo předsedy:

O to, jestli je změna názvu ČUK žádoucí a potřebná, povedeme diskusi na valné hromadě. Pokud se na ni shodneme, pak možná i schválíme nový návrh názvu, který podporuje *Vhrstí* i někteří členové předsednictva, anebo povedeme delší diskusi o názvu jiném. Možná ale zůstaneme u názvu starého. To záleží jen a jen na Vás a Vašich argumentech, milé členstvo. Obdobně se můžeme bavit i o změně loga, pokud se bude zdát většině potřebná (Mirka Fojtíka se prý známi ptají, zda nás sponzoruje pivovar, když má opice to pivo nad hlavou). Je to opět věc diskuse a vítězí opět názor většiny. Jak ukázáno v minulém e-Gagu, stačí někdy málo - tedy logo malinko "vyčistit" a změnit písmo, aby se na nás dívala podstatně čistší grafika (a logo je grafika), než tomu bylo dosud - děkuji tímto VHRSTImu, který věc provedl. Osobně věřím, že Michal Hrdý, jako autor našeho loga, by s touto úpravou neměl problém. Jinými slovy - na stole je debata o úpravě či změně názvu ČUK (přitom zkratku "ČUK" bychom rádi zachovali) a případně i debata o úpravě či změně loga. V každém případě si do valné hromady můžete nechat toto téma nechat proběhnout Vašimi humoristickými hlavičkami. Děkuji Vám za to předem!

Břetislav Kovařík

Citát čísla v originále: *Karika č. 73*, magazin *Chorvatského družstva karikaturistů*

Co znamená být karikaturistou?

Danas je izrazito lako biti proglašen **karikaturistom**. Malo vam je dosadno, frustrirani ste krizom i nesposobnim političarima, imate kompjuter s instaliranim Photoshopom i dosta slobodnog vremena. Godinama gledate **karikature** onih **karikaturista** u Hrvata koji su imali ili imaju sreću pa mogu objavljivati svoje uratke u nekim od dnevnih novina i pomislite, hej, i ja bih mogao tako! Sklepate nekakvu fotomontažu i proširite ju društenim mrežama. I tad krene čarolija trenutka u kojem živimo. Publika, lišena kritičkog razmišljanja i rasuđivanja kvalitete vam lajka (glupe li riječi) uradak i digne vas u nebo humorističkog raja. I odjednom, proglaše vas **karikaturistom**. Ali to ne znači da ste **karikaturist**. Biti **karikaturist** znači nešto sasvim drugo. To znači da ste rođeni s tim porivom u sebi. To znači da ste kao malo dijete prije naučili crtati nego suvislo hodati. To znači da ste čamili unutar četiri zida za crtačim stolom dok su vaši vršnjaci nabijali loptu u parku sanjajući o karijeri nogometne zvijezde. To znači da ste kao malo dijete imali glavobolje, ne zbog buljenja u ekran televizora, kompjutera ili pametnog telefona, već zbog cjelodnevnog buljenja u papir. To znači da ste grozničavo čekali onaj dan u tjednu kad su na kiosk stizali novi brojevi strip izdanja ili časopisa u kojima su objavljivane **karikature**. To znači da ste od male na čitali Večernjak, počevši od zadnje strane odozdo. To znači da ste izrezivali i skupljali **karikature** starijih **karikaturista** i nadali se da bi vam jednog dana oni mogli postati kolege. I prijatelji.

I onda kad ste već umorni od crtanja, kad izgubite motivaciju zbog malih ili nikakvih honorara, zbog nedostatka mjesta i osjećaja urednika tiskanih medija za objavljivanje **karikatura** ili ste jednostavno rezignirani zbog nerazumijevanja (blago rečeno, sve neinformiranije) publike, uzdignete glavu, našiljite olovku (analognu ili digitalnu), povratite od muke i nacrtate - novu **karikaturu**.

To znači biti **karikaturist**.

Nik Titanik, z katalogu výstavy **karikatur** členů HDK

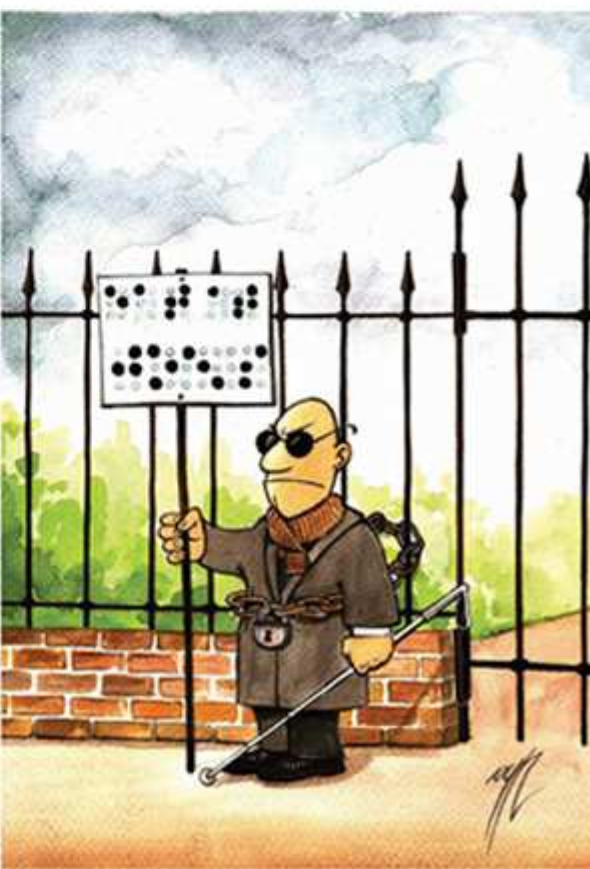

Vlevo vidíte dosud nejstarší zachovaný (nalezený) návrh Michala Hrdého na náš znak

Je to otisk štočku z tiskárny Práce, Mír 1, na Václavském nám. 15, pro týdeník *KUK* z jara 1990. Originální kresba, kterou jsme vybírali z návrhů různých autorů, sídlí ve sloze papírů z počátků unie, schraňovaných tehdy v úředních deskách tajemníka Kobry.

Otisk opa má jen 2,5 cm na šířku, zde je zvětšen asi 2x. Originál byl jistě větší. Do kruhu byl opičák dán později, nejspíš kvůli oficiálnímu razítku spolku. Písmo, jehož výběr nebyl součástí návrhu (co víme) naposledy čistil *P. Starý*.

4x / Vtipy z mezinárodních soutěží: **Gatto, Akbari, Thomson, Van Yperzeele**

Alessandro Gatto (Itálie) - Grand Prize Porto Cartoon 2012; **Mohamad Hosein Akbari** (Irán) - 1. cena Bojnourd 2013; **Ross Thomson** (Británie) - čestné uznání Porto Cartoon 2013; **Norbert van Yperzeele** (Belgie) - 3. cena Izmir 2013.

Hlasy (karikaturistů), kteří si nejlépe „proprali mozky“ nad obrázky pro Prešov

Paweł Kuczyński (Polsko) - 1. cena

"Vymývanie mozgov má za sebou dobrý ročník skvelej súťaže. Vždy sa vzťahuje na komplikované procesy, s ktorými má svoju starosť hlava. Zvlášť to platí pre nás, satirických karikaturistov, lebo sa musíme vysporiadať s ďalšími témami. Provokujúce je to, že keď nám organizátori podsúvajú témy na zobrazovanie, tak ako keby nám podsúvali zrkadlo, v ktorom vidíme naše tvorivé muky.

Tohtoročné „vymývanie mozgov“ mi zvlášť zachutilo. Súčasná situácia v Poľsku (politická a predovšetkým svetonázorová) mi sama poskytla nápad. Cirkev v Poľsku a jej silná pozícia ma už dlhé roky fascinuje. Ľudia nekriticky počúvajúci „slová Cirkvi“ sa správajú ako po lobotomickom zákroku. Sú to vždy zaujímavé objekty na pozorovanie.

Som rád, že táto práca získala uznanie v očiach členov poroty a veľmi ďakujem za cenu."

"Brainwashing" has experienced an excellent competition. It always refers to complex processes that our head is in charge of. It is true mainly about us, satirical cartoonists, as we have to cope with other topics. What provokes are the topics suggested by organisers; as if they passed a mirror to us in which we can see our creative suffering. This year "brainwashing" has been very tasty for me. The current situation in Poland (in politics and mainly in people's world views) has provided me with an idea. The Church in Poland and its powerful position has been fascinating for me for many years. People listen to "the words of the Church" without critical thinking about them and often behave as if they have undergone a lobotomy operation. These are interesting objects for observation. I am glad that my cartoon was awarded by the members of the jury and I am grateful for the prize.

Valentin Družinin (Rusko) - 2. cena

Vymývanie mozgov – prirodzená potreba ľudstva.

Mozog, podobne ako truhlica starej mamy, počas mnohých rokov života zhromažďuje také množstvo zbytočností, informácií, poznatkov, udalostí, stretnutí a známych, ciest a spomienok, že z času na čas je nutné urobiť audit, revíziu a prevetranie. Nie je to ľahké urobiť v našej hlave, v jednotlivých závitoch, ktoré sú zodpovedné za naše zložité rozmýšľanie, reč, hmat, čuch, sluch, zrak a gestá.

Ale zároveň nás to všetko odlišuje od zvierat. A ak je človek pánom svojho vlastného života, mozog sa sám čistí i umýva bez toho, aby čakal, že to zaň urobí niekto iný.

Washing of brains – natural need of mankind

The brain as the old grandmother's chest, for many years lives accumulates such quantity of "rag" stuff, information, knowledge, events, meetings and acquaintances, travel and opening, and also memorials that demands from time to time periodic audit, revision and airings. In general it is difficult to present as it everything keeps within in our "crock", in these twisting compartments which are responsible for our difficult thinking, speech, taste, touch, sense of smell, hearing, sight and gestures.

But it favourably distinguishes us from animals. And if the person the master of his own live, both cleaning, and washing of the brains has to do itself, without waiting when it will be made by others.

Haibad Ahmadi (Irán) - 3. cena

Zúčastnil som sa na rôznych prehlídkach na rôzne témy, ale Vaša súťaž je v niečom iná, jej téma je náročná a ja som rád, že vznikla takáto možnosť pre karikaturistov... Všetci vieme, že ľudská myseľ je pôvodcom formovania života a že myseľ nielen tvorí ale aj ničí... Bohužiaľ, nech sa narodíte kdekoľvek, vymývanie mozgu sa začína od prvého dňa a ja si myslím, že je to šialené ...

I have participated in various festivals with different issues, but the truth is that your festival is a difficult concept, yet society has provided for cartoonists, and I'm glad this thread ... We all know that the human mind is the origin of the formation of life, the mind creates and destroys ... Unfortunately, the type of environment in which to be born anywhere from the first day of brainwashee and think this is crazy...

Peter Sedlák (Slovensko) - Cena diváků

... konečne - vďaka slobode môžeme takto metaforicky, otvorene a pritom aj vtipne pomenovať snahu o ovládnutie mysle. Polovicu života som prežil v boľševickej totalite. Neľudský systém z princípu založený na ovládaní a manipulácii. No manipulátori to však so snahou ovládať mysle a životy ľudí dotiahli až do takej miery, že až na výnimky sa normálny človek bránil pred "vymývacou" mašinériou. Iné je, že pre železnú oponu nemali reálnu možnosť oslobodiť sa spod tlaku ideológie. V tej dobe bolo jasnejšie rozoznať bielu a čiernu (skôr červenú). S týmto obdobím máme skúsenosti viacerí, nie len ja.

Na prvý pohľad by sa zdalo, že sloboda prinesie rozlet ducha, jasný postoj, sviežu myseľ zbavenú strachu, a z toho plynúcu "ľahkosť bytia"... Áno, ale "vymývači" nezahájajú. A zákazníkov o vymytie hlavy je, zdá sa neúrekom. Reklama, médiá, politika, spoločenské objednávky... Mám pocit, že mnohým z nás sa vymývanie mozgov veľmi páči, ba až vyhovuje.

Sloboda si žiada slobodnú myseľ, zodpovednosť za svoje kroky, jasný rebríček hodnôt. Akonáhle príde prvý problém, človek uteká a hľadá najľahšiu cestu. Prevládajúci egoizmus zredukuje človeka prízemnú bytosť. Mozog sa stráca, jeho úlohu preberá ego a brucho - ktoré mudruje o svojej nezávislosti na nikom a ničom a presadzuje svoju "pravdu". Vzoprieť sa "väčšinovému vkusu", zabehanému klišé, jednoduchým riešeniam dokáže len menšina. Len človek, ktorý aj keď nachvíľu poblúdi, má kompas na určenie správnej cesty. Baterku, ak by nastala tma. Dáždnik, aby mu nezmokla hlava.

Tým, ktorí sa toho dobrobrovoľne zriekli, sa zrazu aj po rokoch zdá doba neslobody ako raj... Ako to pekne vystihol v jednom svojom aforizme, žiaľ už nežijúci Milan Gaľa: "Keď niekto nevie kde je sever, inštinktívne sa vydá na východ".

... finally – thanks to freedom, we can use the word brainwashing, in a metaphorical, open and at the same time witty way, to refer to efforts to control brain. I spent half of my life in a Bolshevik totalitarian system, inhumane in its nature as it is based on control and manipulation. The manipulators' intense efforts to control the minds and lives resulted in the defence of most people against the "brainwashing" machinery. Nevertheless, due to the iron curtain, people did not have a real chance to make themselves free from the pressure of the ruling ideology. In this period black (or rather red) and white were easily distinguishable.

The first sight might suggest that freedom brings the development of soul, clear attitudes, fresh mind free of fear, i.e. "lightness of being" .... Yes, but "brainwashers" do not idle. And it seems that there are plenty of potential clients waiting for brainwashing. Advertisement, media, politics, social orders ... feel that many of us like brainwashing, even enjoy it.

Freedom requires free mind, responsibility for one's steps, a clear value ladder. But when facing the first problems people often run away and search for an easier way. Prevailing egoism reduces man to an ignorant creature. The brain fades away and its role is overtaken by the ego and belly, which speculates about its independence on no one and nothing and tries to pursue its "truth". Just a few are able to resist "the majority taste", often used clichés and simple solutions. In the end it is just man who might be lost for a while, but has a compass to find the right direction, a torch to overcome darkness and an umbrella to prevent a wet head. Those who voluntarily have given up all these, even many years later, consider the period of nonfreedom a heavenly period. In one of his aphorisms the late Milan Gaľa eloquently claims: „If someone does not know where is the north, he will instinctively head for the east.“

Naghi Hamidi (Irán) - Cena diváků

Niekoľko jednoduchých čiar a čísel, ktoré prinášajú veľa informácií. Čiarové kódy boli pre mňa vždy zaujímavé a už skôr som navrhoval plagáty s číselnými kódmi. Kýchanie mozgu "vymývanie mozgu" ma priviedlo k tomu, aby som tento prvok použil v karikatúre. Ak sa dnes rozhlíadame okolo seba, zistíme, že číselné kódy sú všade. Ak nejaký tovar nemá čiarový kód, znamená to, že nemá identitu a nenájde si miesto v dnešnom konkurenčnom prostredí. Dokonca ani ľudia sa neubránia týmto znakom. Navyše aj oblečenie svedčí o našom postavení a čiarové kódy majú aj potraviny. Uvedené znaky podvedome ovplyvňujú našu identitu a osobnosť. Podľa mňa väčšina ľudí je dnes ovládaná číselnými kódmi a je v pozícii otrokov alebo väzňov. Ak hovoríme o väzňoch, sú potrestaní za svoje deviantné správanie a vláda sa snaží napraviť alebo zmeniť ich správanie pomocou fyzických i psychologických prostriedkov. V podstate je uplatňovaná akási norma ...

Simple lines and numbers that convey plenty of information, for me barcodes were always interesting. Before this I had designed posters with barcodes and now brain sneezing "brain washing" became a purpose to bring this element into caricature. Nowadays if we take a look at around ourselves we can see barcodes everywhere. It does have ID and standard whether consumer goods or not. If anything doesn't have barcode means that it doesn't have identity and can't have a place in this competitive world. Even humans themselves aren't safe from these signs. In addition to that our costume describes our station and the food we eat nourishes us have barcodes, our identity and personality are affected by these signs unconsciously. I can say that today the majority of population are under domination of these signs like a slave or prisoner. If we talk about prisoners, they are in prison as punishment of their deviant behavior and governments try to correct or reform their behavior and personality, physically or psychologically. Actually they're applying something like standard.

Andrej Popov (Rusko) - čestné uznání

„Nesledujem televíziu a ani vám to neradím.“ Táto veta nezriedka zaznie v rozhovoroch s ľuďmi z Ruska. Prečo televízia vyvoláva smutnú reakciu u čoraz väčšieho počtu Rusov? Prečo sa priateľské označenie televízora „modrá obrazovka“ v poslednom čase mení na opovrhujúce „zomboskrinka“? Príčina sa skrýva v téme nedávno ukončenej súťaže karikatúr „Vymývanie mozgov“, a ak máme byť presní, v zašpinení mozgu. Správy sa v Rusku začínajú slovami: „Dobry deň (ráno, večer)“, no to, čo nasleduje vôbec nesvedčí o tom, že večer je naozaj dobrý. Nešťastie, násilie, hlúposť, jednostrannosť podávania faktov, to všetko sa v prúdoch leje na hlavy divákov.

Napriek tomu, množstvo rozmýšľajúcich ľudí, internet, otvorené hranice a napokon i slová napísane na prstene cíara Solomona. „A toto tiež prejde“, nám Rusom ponecháva optimizmus.

Príďte do Ruska, zamilujete si ho, ale nepozerajte televíziu.

„I don't watch TV and I don't suggest that you watch it either“. This is a sentence that can be often heard when talking to someone from Russia. Why the response to TV of more and more Russians is so sad? Why a friendly reference "blue screen" has recently changed into a scolding "zombie box"? The reason is rooted in the topic of the cartoon competition "Brainwashing", or rather, if we want to be accurate, brain muddying. The news in Russia usually start with "Good day (morning, evening)", but what follows is far from being good. Accidents, violence, stupidity, a biased delivery of facts – all this pours on the heads of viewers.

Nevertheless, a large number of thinking people, the Internet, open borders, and finally, also the words written on the ring of King Solomon: "This too will pass", are causes for Russians to retain optimism.

Come to Russia, you will fall in love with the country, but do not watch TV.

oo

Česká unie karikaturistů prostřednictvím e-GAGu podporuje soutěž karikatury v Prešově

Hlasy a ohlasy (porotců), kteří si v Prešově „prali mozky“ nad vtipy - II. část

Při vymítání přebujelých článků v minulém e-GAGu zůstal v zásobníku názor českého zástupce v porotě, edytora eGAGu a člena České unie karikaturistů... Dnes tedy tento příspěvek pro katalog „Kýchanie mozgu“ zařazujeme.

Česko:

Měl jsem tu čest být členem jury této soutěže už při jejím I. ročníku. A tak jsem mohl do katalogu „Kýchanie mozgu 2011“ vložit nejen svá slova potěšení z nové mezinárodní soutěže, ale také své dost odvážné přání: „Ať jim ta záviděnihodná aktivita, k radosti autorů i milovníků výt-

varného humoru vydrží!“

A ejhle... Vydržela! Nevím, jaká je trvanlivost, průměrná životnost podobných aktivit. Vím však nejen o soutěžích a festivalech cartoons, které mají za sebou několik desítek ročníků a vede se jim stále dobře, ale také o takových, které po prvním roce už jen chřadly... až uhynuly docela. Proto ta radost, když jsem dostal pozvání do poroty už třetího ročníku této soutěže na téma „Praní mozku“.

Až v Prešově jsem si však uvědomil, jak novorozenec rychle dospěl. Projevilo se to nejen počtem autorů, kteří soutěž letos obeslali spoustou výtvarných kousků. Ale také v úrovni organizace, která už nyní snese srovnání se zavedenými akcemi. Možná, že to laik neocení, ale na rozdíl od řady soutěží v zahraničí rozhoduje o cenách v „Kýchání mozku“ skutečně odborná jury, složená z autorů a znalců žánru z několika států. Prešov se proto může pyšnit tím, že výsledková listina mezinárodní soutěže se nehemží jmény „domácích“ autorů, což je občas po světě k vidění. Vítězové jsou skutečně pestře internacionální.

Pokud tu mohu prozradit něco málo z posuzování jury, pak upozorňuji na pozoruhodnou jednotu, s níž se celá jury (v tajné volbě!) hned napoprvé shodla na hlavní ceně. Znamená to, že na vítězné práci Pawla Kuczyňského ocenila nejen výtvarnou kvalitu, ale i originální přístup k tématu. Autor si uvědomil, jak nefotogenický je mozek, bereme-li ho jen jako tělesný orgán. A že téma „Brain washing“ se dá (a má) vyjádřit s vtipem... i když se na obrázku neobjeví ani valcha, ani mozkové závity.

Blahopřejme mu k vítězství, pořadatelům k úspěchu 3. ročníku. A divákům výstavy přejme inteligentní zábavu při prohlížení kreseb autorů z mnoha zemí tohoto, ne vždy veselého, světa.

Ivan Hanousek

Kresby: vlevo **Riber Hansson** (Švédsko) - čestné uznání; vpravo **Peter Sedlák** (Slovensko) - cena diváků

Vernisáž posoutěžní výstavy se konala na správném místě: v prešovské nemocnici

Óda na Brainwashing 2013

Uprostřed nemocničního vestibulu sa stretli 19. 11. 2013 priaznivci kresleného humoru, kandidáti i zaslúžilí **kýchači mozgov** a **kalokagathickí hypochondri**. Počet účastníkov v pomere k divákovi bol 52:48 a následne sa štatisticky menil pod vplyvom diagnóz a končiacou sa pracovnej doby. Autori z celého sveta využili ilúziu absolutizujúcej slobody k reflexii mediálne manipulujúcich anti-respirantov.

Vymývanie mozgov ako téma roku 2013 vyvolalo celosvetovú krízu autorít - od cirkevných hodnostárov, prezidentských amnestií, politických kotrmelcov až po spriatelene odpočúvanie. Viera v hodnotu pravdy sa nahradila istotou **Brainwashingu**, ktorý sa stará o myslenie našich hláv, prostredníctvom virtuálnych manifestov a iracionálnych manuálov. Pesimistická vízia je postavená na poznaní, že nám vymývanie mozgov pre-

stáva vadiť a dokonca ho aj potrebujeme. Optimistická vízia sa spolieha na **Brain Sneezing**. (P. R.)

Na snímkách: Nahoře MUDr. **Ľuba Romanová** a **Peter Rázus**; dole karikaturisti: **Fedor Vico**, **Ras'to Visokai** a **Peter Sedlák** (druhý zprava; v pozadí)

Knihy / V Rusku už jsou u svazku číslo 18

Svazky číslo 16, 17 a 18 už obohatily ruskou edici **Mistrů karikatury**... Práci čest!

Stowarzyszenie Polskich Artystów Karykatury na svém webu přináší aktuality z oblasti působnosti zdejšího spolku karikaturistů (**SPAK má asi 120 členů**).

Výstavní ruch v Polsku koncem roku neutichá - ba naopak:

Přední polský karikaturista **Janusz Stanny** vystavuje v Galerii „Resursa” v **Żyrardowie**. Adresa: ul. 1. Maja 45 - vernisáž je už 7. 12. tr. v 17 hod.

Michał Graczyk vyhrál už XVI. Ogólnopolski Turniej Satyry im. I. Krasickiego „O Złotą Szpilę” (**viz plátek vlevo**) v Centru Kultury v Przemysłu. Porota, které předsedal **Henryk Cebula**, udělila tyto ceny v kategorii dospělých karikaturistů:

1. cena: **Michał Graczyk**, 2. cena: **Miroslaw Hajnos**, 3. cena: **Jacek Frąckiewicz**; uznání: **Grzegorz Wach**, **Jan Surma** a **Zbigniew Piszczako**.

Frankowski vystavuje v **Poczesnej**, **Graczyk** s **Terleckim** v **Lázních Polanice**. SPAK udělil Čestný odznak polských karikaturistů vedoucímu okresu **Poczesna** jménem **Krzysztof Ujmi** za propagaci **umění karikatury** na tomto území. Na charitativním bálu mu řád předal **Jacek Frankowski** (**nahoře vpravo**).

V místním Centru Kultury se během několika měsíců koná už druhá **výstava karikatur**. Výstava kreseb **Jacka Frankowského** potrvá až do konce roku 2013 roku. **Terlecki** a **Graczyk** vystavují od 30. 11. 2013 ve **Sudiu Art** v městě **Polanice Zdroj**. Až v Jihoafrické republice otevřeli výstavu 40 kreslených vtípů **Szczepana Sadurskiego**. Vernisáž proběhla 17. 11. tr. v **Nazareth House** v **Kapském městě** (**viz uprostřed**). Při této události se návštěvníci mohli podívat do domečku s

drobnými sešity edice **“Dobry Humor”** a několik osob si též pořídko legitimaci **Strany Dobrého Humoru**.

Benefice Sławomira Luczyńskiego proběhla 8. 11. v kostele Evangelicko-Augsburské církve v **Pabianicích** u příležitosti jeho **60. narozenin**. Spojena byla s vernisáží výstavy, která byla už **135. samostatná výstava** polského karikaturisty. Malým snímkem (**viz obr. vlevo!**) zveme k rozsáhlejší prohlídce fotografií z této slavnostní události na adrese webu:

<http://pabianice-net.blogspot.com/2013/11/uczynskiemu-stuknea-dzis-szescdziesiatka.html>

Karikatury na téma výjimečného stavu v Polsku vystaví v **Evropském Centru Solidarity** v **Gdaňsku**. Muzeum, které výstavu zasvětilo nejnovější polské historii, jednu ze zastávek věnuje i **satire** - ukáže **30 karikatur** autorů mezi nimiž jsou **Luczyński, Sadurski, Krauze** nebo **Ziomecki**... (red.)

„Csak Könnyedén“

Pokud jste už četli glosu na str. 20 o možnostech jak získat do knihovny knížku kreslených vtipů, třeba takovou, kterou ani nelze jen tak zakoupit, zde je hned konkrétní příklad. Sbírkou vtipů **Istvána Kelemena** z Maďarska, jsem získal výměnou při dvoudenním jednání odborné jury prešovské soutěže „*Kýchanie Mozgu*“. István má od té chvíle dobrý přehled o ČUKu a jeho členech (z publikace ČUK 2CET). A GAG má nyní k recenzování - tedy k rozšíření povědomí členů unie o jednom z cizích autorů výtvarné legrace - hned tři pěkné svazečky! Dnes je na řadě první z nich - padesátistránková brožura představující předního maďarského autora. Ale pozor. Nejen kreslíře vtipů! Kelemen známe i jako zdatného organizátora mezinárodních soutěží v městě *Baja*, ležícího na jihu Maďarska.

K tomu se jistě v GAGu dostaneme, třeba při probírání katalogu výstavy vtipů na zemědělské stroje, kterou v *Baji* István pořádal a který také nyní leží na redakčním stole.

Nyní věnujme pár řádek Sborníčku, jehož obálku vidíte (jen velmi mírně ořezanou) na horním obrázku. Pod ní je pak ukázka barevného vtipu - celkem jich je v knížce jedenáct. Zbytek jsou vtipy černobílé, tažené jednoduchou čarou; po chvíli listování zjistíte, že ve stylu pevně usazenou. Většinou jsou po dvou na stránce. Celou knížku o 15 x 21 cm (na výšku) tvoří vtipy prakticky beze slov. Což recenzenta potěší.

Naproti tomu jsou oba krátké texty - úvodní i závěrečný - pouze v maďarštině. Což recenzenta nepotěší. Humor beze slov je mezinárodní i „nadržovaný“ a právě takový - sro-

zumitelný - je Kelemenův výběr vtipů. Je zřejmé, že autor se v tematice humoru beze slov - tak, jak se usadila v půli minulého století v západní Evropě - dobře orientuje. Konečně z našeho výběru jeho vtipů, které najdete na příští stránce, to lehce poznáte. Kelemen je v tom tradicionalista - rád přidává do světové banky nápadů nové kousky na stará témata „trosečník na pustém ostrově“ anebo „kentaur“ či „mořská panna“. „Muže za rohem“ nabízí hned třikrát jinak (dvě varianty jsme pro GAG vybrali). Jinak se ještě na stránkách knihy vyskytují hojně ryby, pláže... a pivo. A protože jsme se s Kelemenem poznali na prešovském

„Mozko-stormingu“ - vybrali jsme i jeden vtip právě na téma mozek...

Pět barevných stránek s přehlídkou obálek třicítiky knížek ilustrovaných Kelemenem svazek uzavírají. Vytvořil obálky k maďarskému vydání děl světových autorů jako jsou *Roald Dahl*, *Mark Twain*, *J. R. R. Tolkien* a také u nás dobře známý pár maďarských humoristů *Frigyés Karinthy* a *George Mikes*. A tím by mohlo končit i naše listování, kdybychom odolali možnosti zacitovat vám pár vět o autorovi z této publikace. Tedy:

„*Kelemen István provokatör karikatúrái gyakran tömörebben, lényeglátóbban és hatásosabban foglal össze mindazt, amit az írott források, a történelmi dokumentumok megőriztek.*“

(**Kovács Zita**)

Mnohem větší porci vtipů maďarského kreslíře najdete na adrese: www.grafikuskelemen.hu
Recenzi připravil: **I. H.**

KdoKdyKdeCo... / Linek, Hiršl, Jurkas a Hofman, Ladman, Holubová, Vico...

Oznamuji smutnou zprávu, že v pátek 29. listopadu **zemřel Daniel Ladman** (*1946). Telefonoval mi to jeho syn. Kdo jste ho znal, vzpomeňte na něj. *Jirka Novák*

Na snímku je Dan Ladman vpravo s tužkou, vlevo Novák a Skoupý

Foto: *archív JN*

Čestný člen ČUKu Fedor Vico dorazí na Valnou hromadu našeho spolku. Píše: „*Na valnú hromadu sa chystám, ale do Lidových novin s Jiráňkovou cenou z Kremnice mô-*

žem ísť až potom, lebo dorazím asi až v sobotu ráno.“

Těšíme se na to, že nám cenu z letošních slovenských GAGov pro jednoho ze zakladatelů ČUKu *Vladimíra Jiráňka* (in memoriam) ukáže... (red.)

Václav Linek: Jak jsem viděl život

Jak tak čeští **karikaturisti** přicházejí do více než zralých let, přibývá teď jejich „bilančních“ knih. Nejnověji se přidal **Václav Linek**. Za finanční podpory Města Kolína a tiskárny BOOMTISK mu nyní vyjde knížka „**Jak jsem viděl život**,“ ve které se *sebeironicky* dívá na svou činnost divadelního výtvarníka a karikaturisty. „*Mapuji svoji matlavou činnost od dětství až po současnost. Spáchal jsem - řečeno v nadsázce - něco podobného jako Josef Lada ve své Kronice*

mého života“, uvádí k tomu kolínský kolega. Knížka má **96 stran, formát A5**, laminovanou obálku; a skrývá uvnitř **80 kreslených vtípů**. Na požadavek Města je doplněna ukázkami z výtvarné činnosti v divadle a textem kurátorky z Galerie GASK *Veroniky Marešové*. Město si ponechá část nákladu publikace pro vlastní kulturní prezentaci.

Linek připojil pozvánku na „křtiny“ svého díla v nevhodnějším předvánočním čase. Budou spojené s autogramiádou v **pátek třináctého** (prosince) v **16 hodin** v kolínské prodejně ARTON, ul. Na hradbách. Avšak slíbil, že ještě před tím, na VH ČUKu, doveze GAGu recenzní výtisk. Těšíme se - těšte se! (g)

Na Valnou hromadu s novoročenkou!

Šetřítkové, tentokrát neposílejte **P. F.** mailem, ale přivezte na valnou hromadu ČUK novoročenku **papírovou** a to hned dvakrát. Jednou pro kolegu **Hiršla** a jednou **pro výstavu**, kterou **Jiří** chystá v **Hodoníně**. Použijeme i loňské z výstavy v pražské *Galerii Evy Jandějskové*. (JVD)

Rybářský veletrh s vtipy a s portrétisty

Stejně jako vloni, i letos dělala naše firma **Rybářský veletrh**. Na výstavišti v Holešovicích, ve dnech 21. - 24. 11. 2013. I letos tam měl stánek kolega **Zdeněk Hofman**, který na něm vystavoval svou sbírku historického rybářského náčiní. A samozřejmě trička, sklenice, veselé obrázky se svými kresbami s rybářskou tematikou. Měli tam se ženou *Lenkou* i nějaké přednášky o chytání ryb.

Pak jsem se tam seznámil s **karikaturistou Vladimírem Dvořákem**. Byl na stánku Českého rybářského svazu, který vydává časopis „*Rybářství*“ (jehož srpnovou obálku mimochodem zdobí kresba našeho **Jirky Srny**). Měl tam stoleček, a kreslil zájemce – děti i dospělé. Poutač byl však od kolegy **Martina Hrona**. Do mne se Dvořák (neplést s *Oldou Dvořákem*) také pustil - a během 15 minut jsme si příjemně popovídali. A nakonec jsem tam narazil na kolegu **Aleše Morávka**. K mání byly na rybářském veletrhu pro zájemce veletržní noviny, kam jsem i letos pár našich vtípů propašoval (+ logo ČUKu). Loňskou remitendu časopisu přinesu na valnou hromadu.

Text a foto: **Roman Jurkas**

Bohoušovo „blbé ráno“

Moravský kolega **Bohouš Jůza** nás informoval, že na sv. Martina k požitkům kulinárním vyšel i počín duševní - 23. číslo *Nového blbého dobrého rána*. (r)

Když se karikaturisté ocitnou v soudní síni...

Na besedě po vernisáži pražské výstavy „No Comment!“ byl kromě bratislavského **Danglára** ještě jiný zajímavý host, (viz foto!) jménem Mgr. **Eliška Holubová**. Její práce pro *Universitu Karlovu* „**Nesnesitelná lehkost karikatury aneb Výbušné obrázky pod soudcovskou lupou**“ se zabývá právními aspekty karikatur publikovaných v médiích. Najdete ji na webu na této adrese:

http://www.iuset-societas.cz/fileadmin/user_upload/Vitezne_prace/Holubova.pdf

Virtuální výstava - do vašich čteček zdarma!

Chcete vidět práce z Novinářské ceny a nedostanete se do Prahy na výstavu v Galerii Langhans? Ozvala se nám s informací organizátorka:

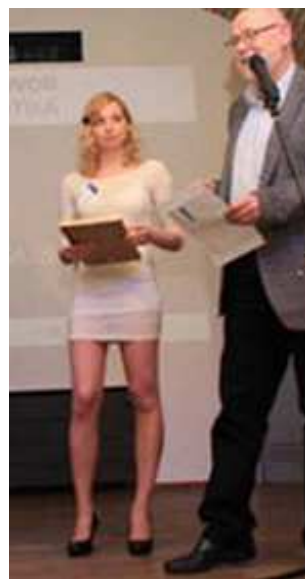
Ozývám se vám na základě podnětu, který jsem dostala od člena ČUK, který psal, že by bylo fajn, kdybychom zvážili vydání nejlepších **karikatur**, přihlášených do Novinářské ceny - tak proto, že už to nějaký ten rok děláme, zasílám odkaz na adresu <http://www.novinarskacena.cz/ebook/>

Každý rok vydáváme "sborník" Novinářské ceny, vychází v několika formátech, pro elektronické čtečky, ale i v PDF pro počítač, najdete v něm všechny vítězné a nominované práce, tudíž i **karikatury**. Nejde o tištěnou publikaci, verze je ke stažení online a zdarma, taktéž na portálech s elektronickými knihami.

Lucie Laščíková, Nadace OSF, ČR

Zprávu pak doplnila: „*Pokud jde o počet účastníků, zveřejňujeme je celkově v tiskových zprávách, ale ne extra pro každou kategorii. Mohu říci, že se počet přihlášených karikaturistů každý rok zvyšuje.*“

Na snímku: Vyhlášení Novinářských cen v Praze má slavnostní ráz před plným sálem zasvěceného publika. Na snímku přichází vyhlásit vítěze jedné z kategorií **Jaroslav Veis** (někdejší šéfredaktor *Lidových novin*, nyní šéf *Mediažurnálu* Syndikátu novinářů ČR). Vedle něho **Lucie Laščíková** z pořadatelské *Nadace Open Society Fund* (viz text výše). S tímto číslem rozesíláme i propozice **Novinářské ceny 2013**.

Úterý 3. 12. 2013 - Salon KrHu číslo 499!

Škoda, že jsme nemohli čtenáře pozvat na už **499 Salon Kobra**, který v úterý představil **9 jubilentů** z řad **České unie karikaturistů**. Zde jsou, s údajem o letos dosaženém věku.

V hostinci „7 konšelů“ vystavují: * **80 Jaroslav Dodal** * **80 Miloslav Martenek** * **80 Pavel Taussig** * **75 Miroslav Barták** * **65 Pavel Hanák** * **65 Aleš Vyjidák** * **60 Petr Brodecký** * **60 Oldřich Dwořák** * **60 Laco Torma**.

Snímek z vernisáže: **Jan Koutek** (zleva: **M. Martenek**, **J. Dodal**, **A. Vyjidák**)

Na otevření výstavy 102 kreseb dorazili krom jubilentů - na snímku Martenek, Dodal a Vyjidák + Hanáka i pár členů: Kobra, Sourek, Dostál, Morávek, Holečková, Slíva, Koutek, Bernard a Jurkas. (rj)

Možnost: Galerie SCARABEUS Praha - Letná

V neděli jsem zašel do galerie SCARABEUS, co je v Praze na Letné u stadionu Sparty. *Otta Schubert* tam zašel už pár týdnů přede mnou a předjednal s galeristkou *Kateřinou Ebelovou*, že by tam ČUK mohl mít výstavu.

Je to vlastně galerie, vedle je kavárna - vyzdobená (chtělo by se napsat, jak jinak) *Jirkou Slívou* – je tam asi desítky jeho děl. A pod tím ve sklepních místnostech *Muzeum kávy*. Na dvoře ve vnitrobloku se dá sedět venku, i tam se v létě dělají koncerty, autorská čtení atd. Za první republiky se tomu říkalo „Letenský Montmartre“, protože blízko sídlí Akademie výtvarných umění i další školy a různí výtvarníci mají po okolí ateliéry. Uvidíme, jestli se s paní galeristkou dohodneme. (RJ)

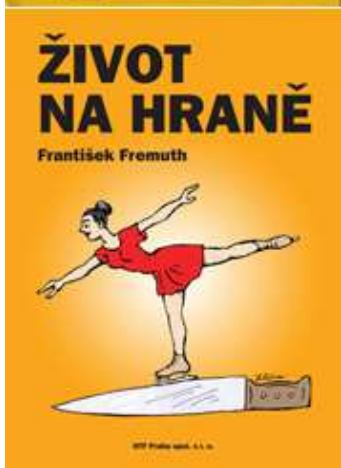
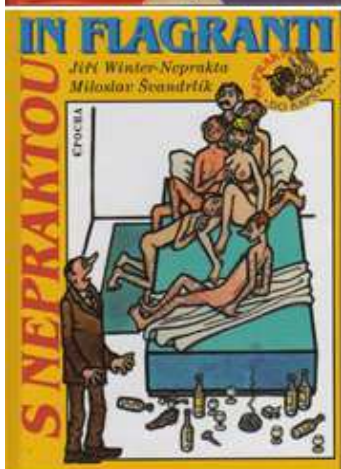
Hasiči i U hasičů

Po Chorvatech jsme si také v ČUKu řekli, že hasiči jsou nejenom dobrý námět pro kreslené vtípy, ale také solidní organizace, se solidním zázemím i chováním. A v Salonu Kobra proto proběhla generálka. Byla úspěšná a tak nic nebránilo tomu, aby se výstava přestěhovala dál - a výš. Do samého centra hasičského hnutí. V divadle „U Hasičů“ proběhla vernisáž, tentokrát ještě o další hasiče ze *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* bohatší. Nahoře vidíte *Kobru* an řeční, uprostřed ty, kteří jeho slovům naslouchají (mezi nimi z karikaturistů: *Zdeněk Mareš, Jiří Bernard, Jarda Dostál, Mirek Fojtík...* Úplně dole je už vidět **Jarda Dostál** při práci. Za celou tu dobu, co ostatní popíjeli a konverzovali, nakreslil pár desítek **portrétních karikatur (viz obr. dole)** -red-

Snímky: Web SHČMS; SMPVMZ a Miroslav Fojtík

Glosa A / Jak rozšířit sbírku knížek vtipů a katalogů z výstav?

Těžce, ale jde to!

My, co nejsme **karikaturisty**, nemáme mnoho možností rozšířit sbírku knih kresleného humoru - tedy kromě nákupu **v knihkupectví**, respektive **v antikvariátu**. O situaci s nákupem takového tovaru v největším knihkupectví v Praze píše na jiném místě tohoto čísla *Roman Jurkas*. Já zase mohu doporučit poměrně nový antikvariát v pražské Spálené ulici (proti Máji), kde jsem v příslušném regálu objevil docela slušný počet solidních kousků. Dva jsem hned zakoupil, ale další ponechal pro vás, milí kolegové. Jako by se v prostoru bývalé prodejny nakladatelství Mladá fronta udržel dobrý duch, pamětník průkopnické edice *Veselé kresby*, kterou právě zde nabízeli čtenářům hezkých pár let (šedesátých! *). A také pamětník stejnojmenné výstavní síně na konci krátké pasáže, kde se kresleným vtipům tak dařilo i líbilo - právě zde, v někdejší *Galerii MF*, sídlí zmíněný *antik*.

Dalším zdrojem těchto klenotů jsou pak výměny „dvojáků“ se spřízněnými dušemi, **dary** od autorů, kterým vyšlo album (v poslední době jich přibývalo, zajímavé je, že obvykle nákladem vlastním) a také díky dobrým lidem, kteří se dokáží rozloučit s katalogem soutěže, kterou obeslali a poskytnou ho GAGu k exploataci ve prospěch širšího okruhu členstva ČUKu (a následně GAG-menovi k trvalému obohacení sbírky).

Posledním způsobem je pak osobní **výměna** se zahraničními autory při účasti **na festivalech** humoru, vyhlašování vítězů mezinárodních soutěží a samozřejmě při účasti **v porotách**... Ne všude vám samozřejmě organizátoři nabídnou, ať si v jejich krámkou či archivu vyberete co chcete (a záleží už pak jen na vaší odvaze a povaze, kolik jich tak získáte - v případě Istanbulu musíte vzít v úvahu i váhu zavazadla, kterou povoluje přepravce naložit na palubu). Pár titulů jsem takto získal od ředitele i ve varšavském *Muzeu karikatury*... Tento způsob rozmnožování knihovny cartoons ovšem není pro každého. Záleží jednak na tom, dostat se na ono místo zvýšeného výskytu **karikaturistů** a také mít co jim nabídnout jako protihodnotu. Naštěstí dobrá polovina z nich s sebou vozí své knížky. A když jim rozdáte své dárky - klidně to mohou být i starší katalogy z festivalů v Písku nebo v Praze (Fór pro FOR) - tak nelení a ještě téhož den vám donesou na oplátku „svou“ municí. Většinou vlastní sbírky či monografie anebo katalogy z oblasti svého působení.

Vlevo jsou obálky knížek vtipů, resp. knižních děl, která ilustrovali anebo obálky zhotovili autoři výtvarného humoru (konkrétně:

Had'ák, Nepřátku/Švandrlík, Slíva)

Neměl bych tu ovšem opominout ani nepočtený, přesto podstatný další způsob rozšiřování kolekce - vlastní **účast na vydávání katalogů** u nás anebo **spoluúčast na vydávání alb** různých autorů (třeba úvodem či doslovem). Zde jako příklad lze uvést svazky k výstavám slavícím 15. a 20. výročí ČUKu anebo encyklopedie - katalog pivní soutěže pro členy našeho spolku Prazdroj kresleného humoru v Plzni. V poslední době se činí jablonecký Srna - už čtyři svazky jím založené nové edice ve mně budí tichý úžas.

Člověk nekreslivý má přes to všechno trvalý handicap oproti autorům obesílajícím solidní zahraniční soutěže. Takové, které vystavujícím kreslířům posílají autorský výtisk katalogu.

Jenže! když už jste v tom sbírání hodně zabraní, neodoláte a řadu takových kousků si normálně **koupíte**. Někdy jsou to dost mastné částky (v posledních letech u nás: *Ungerer, Steiger* - kdysi v cizině: *Steinberg, Rauch, Sempé, Lorient, Bosc...*) Ale asi by na tomto místě stálo

za to jmenovat aspoň některé kolegy - **dárce**, kteří sběratele často zásobují i jinými svazky, než jen těmi ze své produkce - například *Taussig*, *Slíva*, *Kovařík*, *Barták*, *Tomaschoff*. Do konce sem patří i lidé mimo ČUK, kteří propadli podobnému koníčku - díky sběratelům *Kopeckému* z Unhoště a *Hrubařovi* z Liberce se letos podstatně kompletizovala má knižní sbírka - pokud jde o katalogy různých regionálních výstav autorů Neprakty a Renčina.

Když už jsem se tady tak rozepsal o zdrojích, z nichž čerpá bibliomen posedlý kresleným humorem, nesmí tu chybět poděkování všem karikaturistům, kteří své svazky **posílají** ještě teplé k recenzi do redakce GAGu. Nejen ti už výše zmínění, ale patří sem v poslední době třeba *Martenek*, *Steska*, *Šourek*, *Košťtýř*, *Jurkas*, *Dostál*, *Vaněk*, *Matuška*, včetně tvůrců každoročních kalendářů, jako jsou *Kovařík* s *Lichým* či oba *NOSové*... Je milé, že sem patří i Slováci a jiní cizinci - za všechny jmenuji *Hajnose*, *Mysyrowicze* nebo *Luczyňského* z Polska.

Zde je nutno skončit. Dobrých rad už snad bylo dost. Teď už se musím věnovat evidování a zařazování nových přírůstků do knihovny. Čas, který to člověku zabírá, totiž není zdaleka zanedbatelný. Takže zase do práce. Ta přece šlechtí, tvrdí Bobci...

Ivan Hanousek

*) 1. svazkem edice *Veselé kresby* bylo album „Beze slov“ (1960) s obálkou Jiřího Jiráska.

Glosa B / Luxor = smutek

Zastavil jsem se nedávno v obřím knihkupectví Luxor na pražském Václaváku. Od té doby, co tam nepracuje moje sestřenice, nemám důvod, abych tam chodil, ale teď jsem šel okolo, tak jsem tam zašel. Už jsem tam nebyl asi rok a půl, to určitě. A byl jsem docela překvapen - rozšířili sortiment o tašky, brýle, klíčenky, deštníky... což o to, to se občas turistům hodí.

Ale když jsem hledal v suterénu regál s *KR.HU.*, jak jsem byl zvyklý, tak tam nebyl. Zeptal jsem se, a prodavačka mě zavedla do zadního koutku, ke 2 regálům, kde byla humoristická literatura (*P. G. Wodehouse* - *Jeeves*, *Felix Holzmann*, *F. R. Čech*...), namíchaná s knížkami cartoons. Dříve to bylo oddělené. Takže je to docela nepřehledné. Ale hlavně – těch knížek s veselými kresbami je tam mnohem méně než dříve! Jenom: **4x Renčín**, **2x Slíva**, **4x Pivrnec**, **2x Vostrý**, **1x Rak** a pár dalších, méně známých, nebo neznámých autorů - a **ŽÁDNÝ Jiránek**, **ŽÁDNÝ Neprakta!!!** No, úplně mě to zarazilo.

Vlevo jsou publikace, jejichž obálky (i vnitřnosti) ozdobil karikaturisti (konkrétně *Steiger*, *Barták*, *Šourek*)

Jak jsem tak omráčeně vrávorál k východu - tu jsem v ČESKÉ BELETRII zahlídl obálku s kresbou *Renčina*, tu obálku s kresbou *Slívy*... tak alespon něco. Ale celkově jsem byl zklamán.

Připadlo mi, jakoby někdo dělal jarní úklid - vše staré vyházeli, a do prázdných regálů narovnal věci, které mu zrovna dodali.

Comix nabízely 2 regály a 2 stojany – jeho příznivci jsou na tom lépe.

Pokud byste tam chtěli zavítat, hledejte ten smutný koutek v suterénu vpravo vzadu (před cizojazyčnou literaturou).

RJ

Poznámka: šest obálek jsme jako ilustraci vybrali z archívu e-GAGu - o většině jsme už psali. Na Haďáka si musíte počíhat v antíku, pro jiná alba vyrazit přes hranici. A pro něco leda tak k autorům...

Ze Slovenska / Humor velký 5 krát 4,5 metru

Vladimír Pavlík nakreslil za osem hodín najväčšiu karikatúru na Slovensku

Novomestský karikaturista **Vladimír Pavlík** (59) sa po namaľovaní obrovského kresleného vtipu už po druhýkrát zapísal do **Knihy slovenských rekordov**.

NOVÉ MESTO NAD VÁHOM. Pod dohľadom komisára *Knihy slovenských rekordov Igora Svítoka* vznikla na nádvorí *Podjavorinského múzea* v tomto roku najväčšia **karikatúra** v histórii Slovenska. Rekordný **kreslený vtíp** s viacerými námetmi má dĺžku **päť metrov a výšku štyri a pol metra (viz foto)**. Vladimír Pavlík vytvoril vznikom **karikatúry** na ploche viac ako dvadsaťdva metrov štvorcových v tejto disciplíne ustanovujúci slovenský rekord.

Rekordná karikatúra vznikala osem hodín

V roku 2007 nakreslil Pavlík za jednu hodinu fixkou na papieri 54 vtipov z jeho vlastnej tvorby a prvýkrát sa zapísal do *Knihy slovenských rekordov*. Pri svojom druhom zápise musel využiť vyše šesť kilogramov akrylových farieb a takmer dvadsať štetcov. „Nápad som dostal už rok po svojom rekorde v *Piešťanoch*. Zhodnotil som svoje sily a výšku rebríka, na ktorý som si trúfol. Karikatúru môžu odtiaľto odviezť iba helikoptérou,“ usmial sa Pavlík.

Jednotlivé námety karikatúry si najskôr rozkreslil a potom premaľoval rýchloschnúcou akrylovou farbou. Tá je odolná aj voči dažďu a nepriaznivým poveternostným podmienkam. „Kreslil som približne osem hodín počas dvoch dní s malými prestávkami. Nekreslil som na rýchlosť, takže to bola pohoda. Akurát som sa držal rebríka, aby ma z neho neodfúklo,“ smial sa Pavlík.

Karikatúra má vyše dvestotisíc centimetrov štvorcových

Napnuté plátno (502 cm x 450 cm) v drevenom ráme, na ktorom vznikla rekordná **karikatúra**, je zošité z troch kusov. Námet karikatúry tvoria humorné ľudové postavičky doplnené podobizňami zvieratiek. „Ustanovujúci rekord vznikol na plátne s obsahom 225 900 centimetrov štvorcových. Certifikátom sme priamo na mieste potvrdili autorovi vznik **najväčšej karikatúry na našom území**,“ osvedčil rekord komisár *Igor Svítok*. Nad budúcnosťou a využitím obrovského plátna si po vzniku rekordu lámal hlavu aj vedúci *Podjavorinského múzea Jozef Karlík*. „Vzhľadom na jeho rozmery ho nemôžeme umiestniť do žiadneho depozitáru. Nezместil by sa tam. **Rekordnú karikatúru necháme zavesenú na mieste vzniku a bude tvoriť príjemnú umeleckú atmosféru dvora v múzeu**,“ povedal Karlík. Snahou tejto inštitúcie bude v budúcich rokoch osloviť ďalších umelcov s perspektívou prekonania ustanovujúceho rekordu a založiť tradíciu výzdoby nádvoria gigantickými maľbami. Komisár *Knihy slovenských rekordov Igor Svítok* udelil *Vladimírovi Pavlíkovi* certifikát slovenského rekordu.

Foto: archív

Zaslal: **Milan Kupecký**

GAG / Časopisy? Odloženo!

Nelekejte se, nic se neděje... ale opět dbáme na vaše pouze lidské možnosti a překládáme až do dalšího čísla rubriku **Časopisy**. Přitom je toho dost, co by nás mohlo zajímat v magazínu **FECONEWS** č. 58 i v časopisu HDK **Karika** č. 73, které oba vycházejí jen dvakrát do roka. A to jsme ještě zakoupili pro účely redakce údajně předposlední vydání měsíčníku **Sorry** č. 11/2013 - před jeho údajným zánikem.

Hudební kritik Artěmij Troickij (57) o Rusku

Jaký účinek má Putinův režim na rockovou hudbu?

V posledních letech přichází nová generace skupin, které neuznávají Putinovu vládu. Někdy na to jdou přes **humor, ironii**. Jindy se zcela vážnými úmysly režim podřívají. Produktem Putinova režimu jakou *Pussy Riot* (...) Po hudební stránce je nebudu hodnotit. Pro mě jsou to jasné politické aktivistky.

Proč chodíte na demonstrace v převlecích? Na jedné jste vystoupil jako bílý kondom...

Mám rád **legraci**. Mám za to, že i při rebelii musí být **legrace** a musí se dělat tvořivě, pokud to jde. Ten kondom byl narážka na Putinovo hloupé přirovnání opozičních demonstrantů k prezervativům (...)

Během protestů lidé pochopili, že se režimu mohou vzepřít, že ho mohou **zesměšňovat**.

Naďa Straková: „Kdykoliv mi mohou zařukat na dveře“, Respekt č. 10, 4. 3. 2013, str. 42

Velká "sranda" s DrÁtem

Pilotní díl internetového seriálu Blaník sliboval propustit *Davidu Ratha* z vězení a měla to být velká **legrace**. Jen k tomu v „alternativním mocenském centru naší politiky“ vedlo šest minut volů, prdelí, kurev a dalšího „jemného“ **humoru**. Těžko říct, jestli si takové dílo najde diváky.

Václav Hnátek: *Omylník: „NE Blaníku“*, MfDNES-Víkend, 16. 11. 2013, str. 32

Vtipy, které pokulhávají

Tak jak se zvyšuje výtvarná a grafická kvalita knížek, se však často snižuje jejich jazyková či dramaturgická kvalita. „Třeba klesá hranice **vtipnosti**. To, co dnes dětem přijde **zábavné**, by dřív vzbudilo jen lehké **pousmání**,“ říká spoluautor katalogu *Petr Matoušek*.

(klr): „Katalog bude udávat směr mezi regály s dětskými knihami“, MfDNES, 20. 11. 2013, str. B7

Maturita; trapná snaha o politickou satiru = 0 %

Babovřesky, Kameňák 4... Černým ovčím sezony se vždycky dalo utrousit v konečném hodnocení aspoň pět deset procent, aby symbolicky „prolezly“. S Maturitou však pohár trpělivosti přetekl (...) Ve filmu se nepovedlo zholat nic, nezbylo než dát 0 %. Sledování **satiry** o studentské krádeži maturitních otázek způsobuje bolest takřka fyzickou. (...) Ve filmu se o herectví nedá mluvit ani náhodou. Naprosto odstrašující podoba má v dámském obsazení ministerstva, kde připomíná nábor do **cimrmanské** přípravy. Maturita nejenže necítí řemesla, ona je nezná. Maturanti se mezi sponzorskými výrobky jen poflakují, **híhňají**, milují a podvádějí. (...) Za neumělé domácí video, k jakému vám u sousedů aspoň nabídnou kafe s bábovkou, chtějí v premiérovém kině 179 korun.

Mirka Spáčilová: „Maturitou už pohár přetekl“, MfDNES; 22. 11. 2013, str. B7

Koncert, na němž nikdo nemyslí nic vážně

Poslední rozloučení s kapelou *Nightwork* v 02 aréně byla bezesporu estráda (...) Do své poslední chvíle tak zůstali tím, čím byli od začátku - hudebními **kašpary**. (...) Celkově byl jejich koncert docela důstojným rozloučením v pravý čas s mnoha povedenými momenty. Je dobře, že skončili v nejlepším, protože s bigbandistou *Vojtou Dykem* v popředí by se z **karikaturistů** stala **karikatura**.

Honza Vedral: „Nightwork se loučili jako dobře sehraní kašpaři“, MfDNES; 27. 11. 2013, str. B7

Má lež krátké nohy?

Vousatý **vtip** kreslí dva právníky na pláži, z nichž jeden se zvedá, aby oslovil blížící se krásku, a druhý ho zabrzdí - *Lež, má krátké nohy!* Skutečné lži dovedou být zatraceně dlouhonohé, málokterá se scvrkne podobna propíchnutému balonku jako když čtyři lánské lháře práskl lepší vychovanec.

Pavel Kohout: „256. *Trilobit*“, MfDNES, 16. 11. 2013, str. A11

Kaiser je v *Klaunech* jedinečný: v němé improvizaci výmluvnější než všechna slova

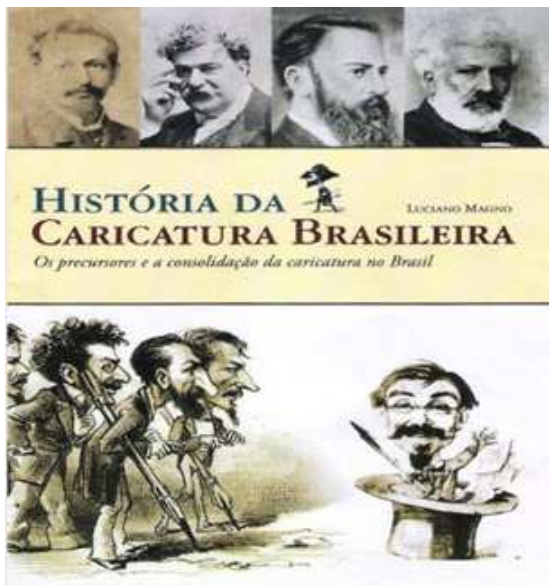
Jarchovský si plete filmovou řeč s autorským čtením (...) zahrnuje pocitový příběh s křehkou náladou (...) literárními hovory, dlouhými k nepřečkání. (...) Herci spojování hlavně s **parodickými** televizními skeči prokazují svůj dar i bez **šaškovských** nosů; byť hrají **klauny**. (...) Kdo by od **Klaunů** čekal veselohru, bude zaskočen. **Smích** se tu najde, ale šibeniční, neboť platí, že i když se všichni diváci smějí, **šaškové** uvnitř pláčou.

Mirka Spáčilová: „Kéz by *Klauni* víc šetřili slovy“, MfDNES; 27. 11. 2013, str. B7

Nejen čeští **karikaturisté** myslí na *Václava Havla* (viz web ČUK). MfDNES píše 3. prosince, že čeští sochaři, kteří mají svůj spolek s názvem **Sdružení sochařů** (nikoliv soch!) **Čech, Moravy a Slezska** pořádají výstavu sochařských portrétů V. H. v budově Akademie věd na pražské Národní třídě.

Dějiny brazilské karikatury - monumentální dílo

Tak jako **100 let české karikatury** (bohužel už postaršího data) *Adolfa Hoffmeistera*, tak i 1. svazek **Dějiny brazilské karikatury** jsou obrovským dílem (a to skoro čerstvým!)

Publikace o 528 stránkách, která vyšla v prosinci minulého roku, získala uznání u kritiky, navíc uspěla i komerčně... Za jednu z „nejlepších *Knih roku*“ ji označil kritik z nejvýznamnějších brazilských novin „*Globe*“, načež dostala i *Tortoise Award 2013* v kategorii *Knih Umění / Fotografie*.

Autor **Luciano Mango** (je to pseudonym vědce jménem *Lucio Muruci*), je také cartoonista, editor a sociolog. Věnoval plných 25 let práci na této knize, která vyšla dvojjazyčně. A jak se uvádí, jde o první dílo o brazilské **karikatuře**, které byla

přeložena do angličtiny v plném rozsahu. Už tento 1. díl je svým záběrem úžasný. Má 80 kapitol a více než **700 vyobrazení** - formát publikace je 23 x 32 cm a váží přes dvě kila. Zahrnuje zrod a první kroky tohoto umění v 19. století, tedy v čase, kdy do Brazílie přišlo mnoho přistěhovalců. Celkem půjde o 7 svazků obsahující historii **karikatury** až do současnosti. V České republice se nikdo přípravou takové publikace (ani jednosvazkové!) navazující na Hoffmeisterovo dílo, nezabývá.

Iránský Tabriz - mekka cartoonistů

Tabrizská Asociace Cartoonistů se knižním svazkem vrací k 2. mítinku ředitelů muzeí cartoons v roce 2010. S názvem *Second meeting of cartoon museum directors 2010*. Kniha má rozměr 21 x 12,5 cm, 54 stránek a je plnobarevná. Obsahuje informace o *Tabriz cartoon museu* (**viz foto!**), které krom spousty originálních prací světových hvězd cartoons má v archivu také přes tisíc alb a katalogů kresleného humoru.

(Celkem se tedy blíží k počtu svazků tohoto druhu, který zatím dosáhla sbírka našeho Gag-mena) (red.)

Výroční výstava Chorvatů

Pátého listopadu 2013 se sešli chorvatští přátelé i tvůrci **karikatury** v galerii „Zvonimir“ u Záhřebu, Bauerova 33, na otevření **Výroční výstavy karikatur členů HDK**. K ní byl vydán katalog o 52 stranách v barvě - v malém počtu, ale zdarma...

Výstavu obeslalo 52 členů družstva **karikaturistů** 120 zdařilými karikaturami. Jsou i od známých autorů **Oto Reisingera, Srečka Puntariće, Petra Pismestroviće, Nika Titanika, Nikoly Listeše, Miroslava Gerencera, Žarka Luetiće, Ivana Haramiji** (stojí za zmínku, že všichni tamní významní tamní autoři jsou členy **HDK**). Vystavují i další autoři, jejichž **karikatury** v poslední době získaly ceny a uznání na mezinárodních festivalech **karikatury**. (g-HDK)

Nebývá zvykem, abych v komiksových novinkách psal dvakrát za sebou o tomtéž. Jenže **Opráski sčeskí historie** dostaly krátce po svých prvních narozeninách dárek v podobě prestižní internetové ceny Křišťálová lupa v kategorii One (wo)man show a ještě zabodovaly v dalších dvou kategoriích. Nemusím asi prohledávat historii ankety, abych mohl napsat, že žádný jiný komiks se podobnému zájmu internetové veřejnosti ani nepřiblížil. Záhy ostatně Opráski dosáhly další mety – 25 000 fanoušků na Facebooku. A jejich první knížku katapultovali čtenáři okamžitě po vydání mezi nejprodávanější knižní tituly v Česku!

Aby to nebylo jen o Zmikundovi, připomeňme si, že šedesáté narozeniny oslavil anglický spisovatel **Alan Moore** - podle mnohých hlasů vůbec nejdůležitější scenárista komiksově historie. **(Vhrstí)**

Nové komiksy:

D. Lhotová, Z. K. Slabý / V. Faltová: **S kocourem Vavřincem od jara do zimy** (Volvox Globator)

Arthur Conan Doyle / Petr Kopl: **Sherlock Holmes: Skandál v Čechách** (Zoner Press)

Alexandro Jodorowsky / Milo Manara: **Borgia** (Crew)

Tite Kubo: **Bleach 10: Tattoo on the Sky** (Crew)

René Goscinny / Albert Uderzo: **Asterix XXI - XXIV** (Egmont)

Warren Ellis / Darick Robertson: **Transmetropolitan 9: Lék** (BB art)

Grant Morrison / Rags Morales: **Superman: Action Comics 2 - Neprůstřelný** (BB art)

Tony S. Daniel: **Batman: Detective Comics 2 - Zastrásovací taktiky** (BB art)

Výstavy:

28. listopadu - 31. prosince 2013, Galerie Šaufenstr / Komiks za plexisklem, Brno:

Ticho 762 / Bohumír Tabák: Oxygenius

Ceny:

British Comic Awards

Best Comic: **Robert M. Ball: Winter's Knight: Day One** (Great Beast/self published)

Best Book: **Glyn Dillon: The Nao of Brown** (SelfMadeHero)

Young People's Comic Award: **Garen Ewing: The Complete Rainbow Orchid** (Egmont)

Emerging Talent: **Will Morris**

Hall of Fame: **Leo Baxendale**

Narozeniny:

Alan Moore (*1953), anglický scenárista a spisovatel

Mark A. Nelson (*1953), americký výtvarník a ilustrátor

Pat Broderick (*1953), americký kreslíř

Greg Theakston (*1953), americký výtvarník

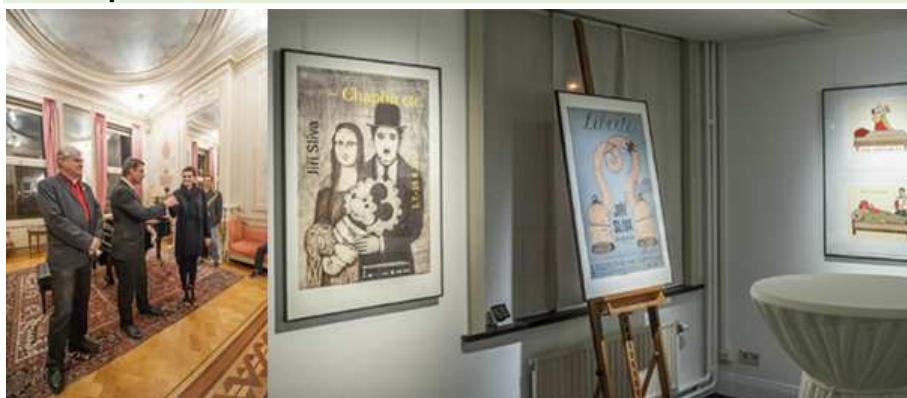
Rian Hughes (*1963), americký výtvarník a typograf

Jonathan Rosenberg (*1973), americký kreslíř webkomiksů

Úmrtí:

Al Plastino (*1921), americký výtvarník a scenárista, spoluvůrce několika superhrdinů

Slíva v pražském Bruselu

Fotky jsou z vernisáže výstavy **Jiřího Slívy v Pražském domě v Bruselu**. Sídlo je to krásné, ba impozantní - pořadatelé pozvali na vernisáž jazzmany z Prahy, přišlo plno lidí a výstavu zahájil šéf kultury pražského magistrátu **J. Novotný** (na fotu uprostřed) vpravo ředitelka domu **L. Čadilová**.

20. Festival Int'l de Caricatura "Ricardo Rendón" 2013 Rionegro - Kolumbie

1. místo humor gráfico: **Matemáticas:**

O' Sekoer - BELGIE (viz obr. vlevo!)

Mencion especial: Bernard Bouton - FRANCIE

1. místo caricatura fisonómica **Jorge Eliécer Gaitán:**

Andrés Gonzáles "GOVA" - KOLUMBIE

Menciones especiales: Juan Fernando Cardona - KOLUMBIE; Jorge Restrepo - KOLUMBIE; Alireza Pakdel - IRAN

1. místo volné téma: Vladimir Kazanevsky - UKRAJINA

Mencion especial: Samaneh Nelsane - IRAN

Cena Instituto para el Desarrollo de Antioquia Idea (artista antioqueño)

Raúl Fernando Zuleta "ZULETA" - Guarne (Ant.)

25. Olense Cartoonale 2013 - Belgie

Téma: *Clear surface water*

1. cena: **Pavel Kuczynski (Polsko)**

2. cena: **Robert Rouso** (Francie) - viz obr.!

3. cena: Kfir Weizman (Israel)

4. cena: Grigori Katz (Israel)

5. cena: Raed Khalil (Syrie)

The Amnesty International Prize: Marco De Angelis (Itálie)

Prize of the city of Bialogard: Izabela Kowalska-Wieczorek (Polsko)

Mladí karikaturisté pod 15 let: 1st Prize: Zhang A He (China), 2nd Prize: Ekin Özeskici (Turkey), 3rd Prize: Zhang A He (China), 4th Prize: Li Yu Xuan (China).

Více na: europeancartooncenterkruishoutem.

National Liberty Museum's Caretoons Contest 2013 - USA

Téma: **Building Bridges** (stavění mostů)

Účast: 105 států. Vítězové ve všech kategoriích získávají \$ 500,- + individuální výstavu v *National Liberty Museum's*

Vítězové: Annie Briglia (Studenti - národní); Mark Mattson (Dospělí - národní); **Menekşe Çam** - Turecko (Dospělí - mezinárodní) Viz obr. vlevo!

2. Int'l Cartoon Contest Sinaloa 2013 - Mexiko

Téma: **Migration**

519 umělců ze 68 států poslalo 1043 kreseb.

1. cena: **Wissam Asaad** - Syrie

2. cena: Mohammadreza Babaei - Iran

3. cena: Darío Castillejos - Mexiko

Honourable Mentions: Mihai Ignat - Rumunsko; Hasan Ali Ismail - Syrie; Bahman Jalali Nokandeh - Iran; Mete Agaoglu - Turecko; Michel Moro Gomez - Kuba; Musa Gumus - Turecko; Bobiša Todorovič - Srbsko; Norbert Van Yperzeele - Belgie; Viktor Manuel Barrera - Kolumbie; Rainer Ehrh - Německo.

Když tu zbylo trochu místa...

Kobra s Danou Pavlatovou jsou na snímcích Dobiášova *Music open* z vernisáže Salonu „*Úsměvný Slavín*“: <http://www.musicopen.cz/index.php/humor/3253-usmevny-slavin> (rj)

Jiří Košťál otvírá stálou expozici svých kreseb na Malé Straně na prestižní adrese Valdštejnské náměstí č. 2. Na vlastní oči se o tom můžete přesvědčit v den vernisáže ve vinárně „*U Fify*“ v pondělí 9. 12. v 18 hod. (red.)

6. Int'l "Smiling Cat" Cartoon Web Contest 2013, Azerbajdžan

Téma: Shadow (Stín)

Deadline: 20. 12. 2013

Počet: Max. 2 cartoons - jeden příspěvek v každé sekci

Rozměr: max. A4 ; formát 100 dpi, JPEG.

Dvě sekce. Černobílé práce, Barevné práce. *Max one entry in each section: black & white or colored,*

Nutno uvést: *Name, address, tel and e-mail. The participant must send their photo along with their autobiography.*

Výstava: vybrané práce na internetu

Adresa: *All cartoonists can participate through their own e-mail by submitting your cartoons to:* **smiling.cat2013@gmail.com**

Ceny (3 ceny + 5 uznání):

First Smiling Cat prize: Diploma

Second Smiling Cat prize: Diploma

Third Smiling Cat prize: Diploma

Honourable mentions: 5 (certificate).

Výsledky: 30. 12. 2013 na <http://www.cartooncenter.net>

Jury: Mezinárodní jury

Pořádá: Seyran Caferli

Address: Az 1000, Post BOX N0 1, Baku-Azerbaijan.

E-mail: cartooncenter@gmail.com

Info: web <http://cartooncenter.net>.

19. Int'l Ankara Cartoon Festival - cartoon competition „7-77“ - Turecko

Festival se koná 18. - 20. 4. 2014.

Soutěž kreslených vtipů „7-77“ se koná v rámci festivalu.

Téma: Vtipy pro děti

(*Cartoons for children*).

Rozměr: A4 nebo A3.

Soutěžící musí na zadní straně obrázku uvést tyto osobní údaje: *names, surnames and addresses.*

Deadline: 1. 2. 2014

Adresa: Uluslararasi 7-77 Karikatur Yarismasi

PK:364 YENISEHIR 06443; ANKARA; TURKEY

Ceny: 1x 7-77 PRIZE (1000 €) (*and the institutions' commemorative plates*).

The winner of the competition will be invited to Ankara from April 18th to 20th, 2014

Výsledky: 10. 4. 2014 na webu

Katalog: 7-77 ano, tištěný. Plus certifikát pro vystavující účastníky

Vracení: Cartoons will **not be sent back** and all rights will be reserved by the Cartoon Foundation.

Výstava: Int'l 7-77 Cartoon Comp. exhibition will be opened in various cities of Turkey and abroad.

Mezinárodní festival karikatur SMECHANAPA, Anapa - Rusko

Pořádá: Lázeňské město Anapa, Ruská akademie umění a Archeologické muzeum "Горгоппия"

Téma festivalu: Zimní olympijské hry

Doplňkové téma: Turismus a Exkurze

Počet příspěvků: neomezený

Rozměr: A4 pro originály i kopie

Formát pro e-práce: jpg, 300 dpi

Uzávěrka: 20. 1. 2014

Adresa:

E-mail: Smehanapa@mail.ru

Poštovní adresa:

город курорт Анапа, Краснодарский край,

главпочтамт а/я 14

353440 Россия

A připište ještě: **Фестиваль карикатур "СМЕХАНАПА"**

Katalog: dostane každý účastník výstavy

Jury: předseda *Jurij Smirnov*

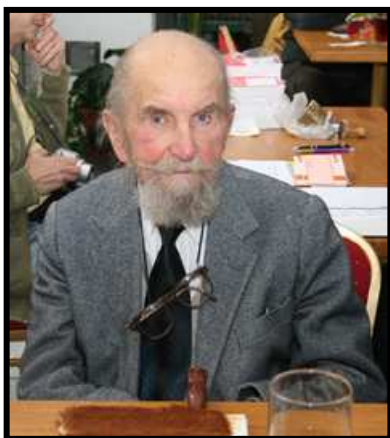
Kalendarium / Hej, hola - sport volá!

Dnes nechme víc hovořit Tabulku a rubriku Propozice. Slovo už bylo vyřčeno letos k soutěžení dost, dejme tedy přednost faktům: datům a číslům. Ale přece jen jedno upozornění. Pěkně se rozbíhá „olympijská“ soutěž v Rusku; už v neděli nabídla ke shlédnutí na webu <http://konkurs.newizv.ru/gallery.php?mode=gallery&id=NjHMGMONDAONDE=&page=15> na 360 příspěvků. Převážně ruští autoři nelení a usazují tam i desítky (!) svých sportovních vtípů - každý (soutěž nelimituje počet prací!). Nechybí však ani díla hvězdných autorů, jako *Tjunin, Gucol, Kazanovsky, Zlatkovskij, Axinte, Drljevič*... Z „našinců“ jsme v galerii dosud našli jen pěťici obrázků **Jiřího Srny**... (g-men)

2013	Název soutěže	Body *)	Deadline	GAG **)
Prosinec	~~Paraguacu Paulista, Brazílie~~		~~2. 12. 2013~~	~~39/40~~
Hoří!!!	Adfesta - Teherán, Irán	-	7. 12. 2013	41/42
Hoří	<i>Carnival - Erotica</i> - Strumica, Makedonie	***	10. 12. 2013	43/44
Hoří	City Complexities - Teheran, Irán	**	10. 12. 2013	43/44
Hoří	Grafič Humor - Santa Clara, Kuba	*	10. 12. 2013	43/44
Hoří	Bojnourd, Irán	***	10. 12. 2013	43/44
Náš tip!	Bajacartoon - Baja, Maďarsko	***	15. 12. 2013	41/42
	Fadjr Festival - Teheran, Irán	**	20. 12. 2013	43/44
	Smiling Cat - Baku, Azerbajdžan - Nové!	***	20. 12. 2013	49/50
	53. C. C. Knokke-Heist - Knokke, Belgie	*****	22. 12. 2013	45/46
	PCE (Press cartoon Europe) - Brusel, Belgie - new!	-	31. 12. 2013	47/48
2014	N. Izvestie k ZOH v Soči - Moskva, Rusko	***	31. 12. 2013	45/46
Leden	Turismus - Istanbul, Turecko	****	10. 1. 2014	45/46
	Smech - Anapa, Rusko - NEW!	***	20. 1. 2014	49/50
	Scottish Cartoon Art - Británie	-	31. 1. 2014	45/46
	WPC - Sintra, Portugalsko	*****	31. 1. 2014	45/46
	D. Burkamp Award - Oerlinhausen, Německo	-	31. 1. 2014	45/46
	„7-77“ - Ankara, Turecko - Nové!	**	1. 2. 2014	49/50
	Satyrykon - Legnice, Polsko - Nové!	*****	9. 2. 2014	47/48
	Dessin de Presse, Humor, Caricature - Belgie - New!	-	15. 2. 2014	47/48
	Golden Helmet - Kruševac, Srbsko - nové!	****	20. 2. 2014	47/48
Náš tip!	World Gallery Cartoons - Skopje, Makedonie - New!	****	28. 2. 2014	47/48

*) ve sloupci **Body** vycházíme z hodnocení soutěže jiných cartoonistických portálů, hlavně však z vlastních zjištění. Čím více hvězdiček, tím lepší soutěž. Bez hvězdiček jsou obvykle prvě ročníky soutěží zcela nových.

***) ve sloupci uvádíme číslo e-GAGu, v němž najdete český výťah z propozic. Plus odkaz na závazný originál.

Zemřel Vladimír Mašata 1924 - 2013

Vladimír Mašata, stále aktivní doyen České unie karikaturistů, zemřel 30. 11. 2013 ve věku **89 let**. Pohřeb bude bez obřadu. Po návratu jeho dcery z USA bude sloužena zádušní mše. *Jaroslav Dostál* s *Romanem Jurkasem* z předsednictva ČUK nedávno *Vladimíra* zastihli v jeho domově v pražských Vršovcích v plné duševní svěžesti - jak jsme ukázali v e-GAGu. *Jan Koutek* zachytil *Vladimíra Mašatu* právě před rokem - jako pravidelného účastníka Valné hromady České unie karikaturistů (**viz foto** vlevo). **Čest jeho památce.**

V. M.: Absolvent střední výtvarné školy vyučoval na střední škole uměleckých řemesel v Praze, publikoval vtípy od r. 1954 (*ZN, Ahoj, Dikobraz, Vesmír, DN* aj). Získal několik

ocenění za grafický humor (např. v Lipnici 1962). Vystavoval na společných výstavách ČUK včetně povedené **ČUK 2CET**, v jejímž katalogu mu patří jedna z prvých stránek.

(JD-ih)

oo
e-GAG (GEK). Časopis **České unie karikaturistů**. Založen 2003. 11. ročník. Toto je č. **13-49/50** (557/558) z **5. 12. 2013** * Číslo **13-51/53** vyjde **19. 12. 2013**. Phone 233343668 * **Redakce:** ivan.hanousek@dreamworx.cz

POZOR: S tímto číslem vychází i dvě přílohy - Zpráva o činnosti ČUK v minulém období a Propozice „Česko-Slovenské Novinářské ceny“